

دانشگاه علوم پزشکی کرمان

دانشکده پرستاری و مامایی رازی

پایان نامه مقطع کارشناسی ارشد

عنوان:

بررسی مقایسه ای تاثیر ماساژ با و بدون ماده معطر بر بروز دلیریوم در بیماران تحت عمل

جراحی قلب باز در بیمارستان افشار یزد در سال ۱۳۹۶

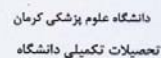
توسط:

فرزانه عسکرکافی

اساتید راهنما:

دکتر مسعود ریانی و دکتر مه لقا دهقان

سال تحصیلی: ۱۳۹۷-۱۳۹۸

صور تجلسه دفاع از پایان نامه

شماره ۹۵۱: ۱۴۷۰۱...

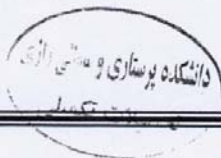
.....بیوست

جلسه دفاعیه پایان نامه خانم فرزانه عسکرکافی دانشجوی کارشناسی ارشد روانپرستاری ورودی ۹۵ تحت عنوان " بررسی مقایسه ای تأثیر ماساژ با و بدون ماده معطر بر بروز دلیریوم در بیماران تحت عمل جراحی قلب باز در بیمارستان افشار یزد در سال ۱۳۹۶ " به راهنمایی آقای دکتر مسعود ربانی و خانم دکترمه لقا دهقان در ساعت ۱۱ روز سه شنبه مورخ ۱۳۹۸/۰۴/۲۵ با حضور اعضای محترم هیات داوران متشکل از:

سمت	نام و نام خانوادگی	امضا
الف : اساتید راهنما	دکتر مسعود ریانی دکتر مه لقا دهقان	
ب : استاد مشاور	-----	
ج : عضو هیات داوران (داخلی)	دکتر جمیله فرخ زادیان	
د : عضو هیات داوران (خارجی)	دکتر ام سلیمه رودی	
ه : نماینده تحصیلات تکمیلی	خانم سکینه میری	

تشکیل گردید و ضمن ارزیابی به شرح پیوست با درجه ..... عالی و نمره ..... ۱۹/۵ مورد تایید قرار گرفت.

دکتر فیروزه میرزایی رابر
مهر و امضاء معاون آموزشی دانشکده

اظهارنامه (مربوط به انتشار پایان نامه)

اینجانب فرزانه عسکری دانشجوی دوره کارشناسی ارشد روانپرستاری ورودی ۹۵ دانشکده پرستاری مامایی رازی دانشگاه علوم پزشکی کرمان نویسنده پایان نامه " بررسی مقایسه ای تأثیر ماساژ با و بدون ماده معطر بر بروز دلیریوم در بیماران تحت عمل جراحی قلب باز در بیمارستان افشار یزد در سال ۱۳۹۶ " تحت راهنمایی آقای دکتر مسعود ربانی و خانم دکترمه لقا دهقان متعهد می شوم:

تحقیقات در این پایان نامه توسط اینجانب انجام شده است و از صحت و اصالت برخوردار است. در استفاده از نتایج پژوهشهای محققان دیگر به مرجع مورد استفاده استناد کرده ام. مطالب مندرج در پایان نامه تاکنون توسط خود یا فرد دیگری برای دریافت هیچ نوع مدرک یا امتیازی در هیچ جا ارائه نگردیده است.

کلیه حقوق معنوی این اثر متعلق به دانشگاه علوم پزشکی کرمان است. مقالات مستخرج با نام «دانشگاه علوم پزشکی کرمان و مرکز تحقیقات پرستاری» «Kerman University of Medical Sciences و Nursing Research Center» به چاپ خواهد رسید.

حقوق معنوی تمام افرادی که در به دست آمدن نتایج اصلی پایان نامه تأثیرگذار بوده اند را در مقالات مستخرج از پایان نامه رعایت کنم و در تمامی آنها نام استاد راهنما به عنوان نویسنده مسئول و نیز نام استاد(ان) مشاور و نشانی الکترونیکی دانشگاهی آنان را قید نمایم. همچنین در خصوص ترتیب اسامی نویسندگان در مقالات کتبا از استاد راهنما موافقت نامه دریافت نمایم.

در کلیه مراحل انجام این پایان نامه، در مواردی که به حوزه اطلاعات شخصی افراد دسترسی داشته یا از آنها استفاده کرده ام، اصل رازداری، ضوابط و اصول اخلاق پژوهشی را رعایت نموده ام و همچنین بر اساس آیین نامه دانشگاه، مسئولیت هرگونه تقلب در تهیه و انتشار نتایج ارائه شده در پایان نامه ام را عهده دار میگردم.

امضای
دانشجو

تاریخ

۹۸/۴/۲۵

مالکیت نتایج و حق نشر

- کلیه حقوق معنوی این اثر و محصولات آن (مقالات مستخرج، کتاب) متعلق به دانشگاه علوم پزشکی کرمان می باشد. این مطلب باید به نحو مقتضی در تولیدات علمی مربوط ذکر شود.
- استفاده از اطلاعات و نتایج موجود در پایان نامه بدون ذکر مرجع مجاز نیست.

چکیده

مقدمه و هدف: دلیریوم پس از جراحی قلب یک عارضه جانبی شدید است که ممکن است در هر بیماری در طی روزهای اولیه پس از عمل جراحی قلب اتفاق بیافتد. در واقع دلیریوم به صورت اختلال آگاهی و توجه و تمرکز تعریف شده است و همراه با اختلال جهت یابی، حافظه کوتاه مدت، تغییر درکی حسی (توهم)، فرایند تفکر غیر طبیعی و رفتار آشفته می باشد. مداخلات مختلفی جهت پیشگیری از ایجاد دلیریوم در بیماران تحت جراحی باز قلب انجام می گیرد که یکی از آن ها استفاده از شیوه های مختلف طب مکمل می باشد. بنابراین هدف از این مطالعه تعیین تاثیر ماساژ با و بدون ماده معطر بر دلیریوم بیماران در بیماران تحت عمل جراحی قلب باز بود.

مواد و روش ها: این پژوهش یک کارآزمایی بالینی تصادفی سازی شده یک سو کور بود. ۱۵۰ بیمار به روش در دسترس انتخاب و با استفاده از شیوه تصادفی سازی طبقه ای به سه گروه کنترل (۵۰ نفر)، ماساژ با ماده معطر (۵۰ نفر) و ماساژ بدون ماده معطر (۵۰ نفر) تخصیص یافتند. در گروه کنترل فقط مراقبت های روتین از بیمار به عمل آمد. در گروه ماساژ با ماده معطر علاوه بر مراقبت های روتین از روز بعد از عمل ماساژ با سبک Brown دو بار در روز بر روی سر و صورت با اسانس گل سرخ ۴ درصد در پایه روغن بادام شیرین تا زمانی که بیمار در بخش مراقبت ویژه بستری بود، انجام شد. در گروه ماساژ بدون ماده معطر همان مراحل و تکنیک ماساژ در گروه ماده معطر، با روغن بادام شیرین انجام شد. در نهایت بروز و شدت دلیریوم با استفاده از پرسشنامه دلیریوم NEECHAM در پایان هر روز تا زمانی که بیمار در بخش مراقبت ویژه بود (روز سوم) مورد ارزیابی قرار گرفت.

نتایج: نمره دلیریوم در سه گروه ماساژ با ماده معطر، ماساژ بدون ماده معطر و کنترل در روز اول، دوم و سوم اختلاف معناداری نداشت ($P > 0.05$). همچنین آزمون فریدمن نشان داد میانگین نمره دلیریوم به طور معناداری در هر سه گروه از روز اول تا سوم به تدریج افزایش یافته است. به عبارتی وضعیت بیماران در هر سه گروه به بتدریج از نظر نمره دلیریوم بهتر شده بود.

نتیجه گیری: نتایج مطالعه حاضر نتوانست سودمندی ماساژ با و بدون ماده معطر بر بروز دلیریوم را تایید نماید. مطالعات بیشتری برای تعیین بهترین مداخله جهت پیشگیری از ایجاد دلیریوم و کاهش آن در بیماران تحت جراحی عروق کرونر توصیه می گردد.

کلمات کلیدی: دلیریوم، ماساژ، ماده معطر، ICU قلب

Abstract

Background and aim]: Delirium is a serious side effect after cardiac surgery that may occur in any illness during the early days after cardiac surgery. Delirium has been defined as a disturbance of awareness, attention, and concentration and is associated with a disturbance in orientation, short-term memory, sensory perception change (illusion), abnormal thinking process, and disturbed behavior. Different interventions are done to prevent delirium in patients undergoing open-heart surgery one of which is the use of various methods of complementary medicine. Therefore, the current study aimed to determine the effect of massage with and without aroma on the delirium of patients hospitalized in the CICU.

Materials and Method: This study was a single-blind randomized, clinical trial. One hundred and fifty patients were selected using convenience method and were assigned into three groups of control (50 subjects), massage with aroma (50) and massage without aroma (50) using stratified randomization method. In the control group, only routine care was provided for the patient. In the massage group with aroma, in addition to routine care, one day after the surgery, Brown massage was done on the head and face with 4% rose oil in the base of sweet almond oil twice a day until the patient was in the intensive care unit. In the massage group without aroma, the same steps and massage techniques were performed with sweet almond oil. Eventually, the incidence and severity of delirium were evaluated using the NeeCham questionnaire at the end of each day until the patient was in the intensive care unit (day 3).

Results: Delirium scores were not significantly different in the three groups of massage with the aroma, massage without aroma and control on the first, second and third days ($P > 0.05$). Also, Friedman test showed that the mean score of delirium significantly increased in all three groups from day one to day three. In other words, the status of patients in all three groups gradually improved regarding the delirium score.

Conclusion: The results of this study could not prove the beneficial effects of massage with and without aroma on the delirium incidence. Further studies are suggested to determine the best intervention to prevent delirium in patients undergoing coronary artery surgery.

Keywords: Delirium, Massage, Aroma, CICU

Kerman University of Medical Science

Faculty of Nursing and Midwifery

In Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree

(MSc)

Title :

**The effect of massage with or without aromatic substance on the incidence of delirium in patient
undergoing heart surgery in Afshar Hospital, Yazd, in 2017**

By:

Farzaneh Askarkafi

Supervisers :

1-Dr.Masud Rayani

2- Dr. Mahlagha Dehghan

Year :

2019